

Czas wychodzi codziennie, wyjąwszy niedziele i dni świąteczne.

Oddzielne Nra Czasu, o ile zapas starczy, w Krakowie po 10 c., we Lwowie lub z przesyłką pocztową 12 c.

Prenumerata wynosi:

	na cały rok	na kwartał	na 1 miesiąc
Pocztą w państwie Austriackim	24 złr.	6 złr.	2 złr. 50 c.
do Włoch, Francji, Anglii, Belgii, Szwajcarii, Turcji	28 złr.	7 złr.	3 złr.
z przesyłką pocztową do wszystkich państw należących do związku pocztowego	32 złr.	8 złr.	3 złr.

Prenumerata przysyła się tylko od 1go do ostatniego dnia w miesiącu. — Listy płacone przysyłają się tylko do ostatniego dnia w miesiącu. — Listy reklamacyjne nieopłacone nie podlegają opłacie pocztowej. — Listy niefrankowane nie przysyłają się. — Reklamacje nadawanych nie zwraca się.

Przedpłata na „CZAS“

od dnia 1go Lipca 1884 r.

Z przesyłką pocztową w państwie Austriackim:

	na pół roku	na kwartał	na 1 miesiąc
z przesyłką pocztową do Niemiec:	24 złr.	6 złr.	2 złr. 50 c.

	na pół roku	na kwartał	na 1 miesiąc
z przesyłką pocztową do Niemiec:	24 złr.	6 złr.	2 złr. 50 c.

Prasza się o wczesne zamawianie i wyraźne wypisanie nazwiska i miejsca odbioru albo nadestanie dawnej opaski drukowanej z adresem.

Prenumerata przysyła się tylko od pierwszego do ostatniego dnia w miesiącu.

Prenumeratę najdogodniej przysyłać przesyłką pocztową.

Cena „Czasu“ zagranicą ogłoszona jest w tytule każdego Numeru.

Kraków 25 czerwca.

Przegląd Polityczny.

Rozmiarów ciężkiej klęski powodziąmi wyrażonej, obecnie jeszcze ocenić nie można. — Ze wszystkich stron kraju nadchodzą przerażające wiadomości, a z licznych korespondencji i telegramów, jakie od dni kilku zamieszczałyśmy, wyrzucił sobie niewątpliwie czytelnik smutny obraz katastrofy, jaka kraj nasz nawiedziła. Miło to natomiast, że zaraz na pierwszą wieść o klęsce, zbudziła się szlachetna inicjatywa do niesienia pomocy powodzią dotkniętym, a właśnie w mieście naszym zorganizował się pierwszy taki komitet obywatelski i jak codziennie sprawozdania wykazują, rozwija on energicznie i godną najębszego uznania działalność. Obecnie dochodzą wiadomości, że już i po powiatach tworzą się ściślejsze komitety pomocnicze, a dziś ogłaszamy odezwę Marszałka Złobkiewicza, który stanął na czele lwowskiego komitetu obywatelskiego dla niesienia dajnej pomocy ludności, klęską powodzi dotkniętej.

Według wiadomości, jakie nas z Wiednia dochodzą, rząd ze swej strony gorąco zajmuje się niesieniem pomocy Galicji, i nie wątpimy, że skoro tylko otrzyma szczegółowe relacje o rozmiarach klęski, wystąpi bezzwłocznie z programem szerszej akcji pomocniczej. Z uznaniem zarazem wspominać należy, że całe dziennikarstwo wiedeńskie z serdecznym współczuciem odzywa się o naszym kraju katastrofą, a najsympatyczniejsze artykuły zamieszcza dotąd: *Freundenblatt*, *Tagblatt* i dzisiejsze *Morgenpost*, która, jako najstarsze ludowe pismo wiedeńskie, uważa się w pierwszej linii za powołaną dać wyraz serdecznemu uczuciu ludności wiedeńskiej wobec klęski, jaka Galicję nawiedziła. Dziennik ten, nazywając Galicję perłą Korony i obronny szlachetny od północy, i podnosząc wiarę i lojalność Polaków dla Austrii, wyraża przekonanie, że ze strony państwa i rządu uczynionym będzie wszystko, aby ciężko dotknięty kraj najspieszniej z nieszczęśliwymi dźwigną i nadal go od podobnych katastrof zabezpieczyć.

Ogólny rezultat węgierskich wyborów sejmowych jest następujący: Wybierało 413 okręgów. Z wybranych należy 231 do partii liberalnej, 59 do umiarkowanej opozycji, 73 do stronnictwa niezawisłych, 16 do partii narodowej, 10 do dzikich, a 17 do frakcji listowego (antiseimiki). Próż tych dokonane jeszcze będą wybory ścisłejsze w 7m okręgach. Większość partii liberalnej wynosi 56 głosów.

W sejmie kroackim jenerałna dyskusja budżetowa burzliwie przebiegała. Najgwałtowniejszą i prawdziwie skandaliczną scenę wywołał naturalnie Starcewicz. Nie zważając na pompienie i nagany przewodniczącego, nazywał bana mądraliszą urzędników, a do większości wola: „Wy jesteście grzesznikami i pozostaniecie nimi, aż póki lud głów wam nie porzuci!; większość składa się z samych kłamców i popiera wszystko, co doprowadza do nieszczęśliwości na Koroce. Nasze szkodnictwo nie nie warte i nie może się ono położyć, skoro na czele jego jako reformator stoi znany złodziej (tak nazywał Starcewicz szefa sekcji Vincence). Nasza administracja również nie nie warta, gdyż przygotowuje ona tylko korupcję. Nasze polityczne władze służą do tego, aby naród zrabować i część zrabowaną przez Dravę Madiarom zanieść. Nasze sądownictwo jest mniej warte; największą część sędziów należy do kreacji rządu. Aristokracja nie używa poważania w narodzie, gdyż grzawituje ona ku Węgrom. Przysięga jednak, w którym lud aristokraty i większość sejmowa z kraju wypędzi. Ponieważ budżet tylko kradzież, rabunek i oszustwo popiera, przeto odrzucam takowy.“

Można sobie wyobrazić, jaka wzięła panowała podczas tej mowy w całej Izbie. Przewodniczącemu Sramowi, nie powiedzio, się utrzymać porządku na posiedzeniu klubu partii narodowej miał on też oświadczyć, że sejmowi, w którym zasiadają posłowie tacy, jak Starcewicz, przewodniczyć nie chce i zamierza wnieść dymisję. Być może, że do tego nie przyszedł, gdyż na wczorajszym posiedzeniu referent budżetu Miskatowicz ostro wystąpił przeciw terrorystycznym wybuchom opozycji, a w głosowaniu przyjęła Izba budżet w pierwszym czytaniu 57 przeciw 21 głosom.

Sejma parlamentu niemieckiego zbliża się ku końcowi, a reszta obrad jego ukończona być może w przeciągu tygodnia. Za zgodą rządu i parlamentu ustawy o podatku śledowym odłożono

zostaną do następującej sesji. Ustawę akcyjną, której poprawki, tak jak przy ustawie o ubezpieczeniu robotników już w komisji drogą kompromisu między decydującymi stronnictwami załatwione zostały, przyjęta już została w poniedziałek w drugim czytaniu. Wniosek Ackermana, znanej treści przemysłowo-politycznej zyska prawdopodobnie taką samą większość, jaką zyskała w drugim czytaniu ustawa o ubezpieczeniu robotników. Po zostaniu więc jeszcze do rozstrzygnięcia kwestia subweny rządowej dla przedsiębiorstw w żegludze pocztowej i trzecie czytanie dwóch ustaw przyjętych już w drugim czytaniu. Między wyrażeniami tu uchwały, które jeszcze na obecnej sesji konieczne zapasę mają, wciśną się może wnioski Windthorstia o zniesieniu ustawy banicijnej i Leona Czarlńskiego o przywrócenie pewnej części praw języka polskiego. Jeśli tego wszystkiego parlament dokona, sesja obecna nie przeminie bezprodukcyjnie.

Telegrafowane wczoraj oświadczenia Ferrego w Izbie francuskiej i Gladstona w parlamencie angielskim, chociaż w najogólniejszych tylko zarysach podane, obudzają przekonanie, że tak Anglia, jak Francja poczyniły koncesje, nie tyle sobie nawzajem, ile na korzyść ogólnych interesów europejskich.

Co do wrażeń, jakie oświadczenia ministrów wywarły na ciała ustawodawcze, którym przedłożone zostały, tyle tylko zdaje się być pewnym, że Izba francuska przyjęła oświadczenie Ferrego, jeśli nie z zupełnym zadowoleniem, to przynajmniej bez burzności.

W Anglii zaś opozycja powstawała gwałtownie na ugodę i zastrzeżenia sobie dalsze kroki.

Gladstone, przedstawiając parlamentowi treść ugodę z Francją, pozostawił mu wprawdzie zupełną wolność przyjęcia jej, lub odrzucenia, oświadczając, że w pierwszym razie odbędzie się konferencja, w drugim zaś musiałaby jej Anglia zaniechać, dodał jednak kilka słów, które tak rozumieć można, jakby kwestję gabinetową na przypadek nieprzyjęcia postawił.

Do dokładniejszego zbadania sytuaacy posłuży dopiero mogą szczegółowe wiadomości o brzmieniu oświadczeń obu ministrów i o przebiegu odbytej nad nimi dyskusji.

Zresztą mocarstwa już są zaproszone na konferencję na dzień 28 b. m. Brzmienie obustronnych zobowiązań zasadniczych, wymienionych w formie not, stanowiących umowę między Francją a Anglią, udzielone już było poprzednio mocarstwom, które się względem stanowiska, jakie zająć mają na konferencji, porozumiały, z wyjątkiem Turcji, która dotąd względem tej ugodę nie oświadczyła się jeszcze.

Francuski minister handlu ogłasza, że cholera w Toulonie nie jest azjatycką, wybuchła z przyczyn lokalnych, należy do rodzaju sporadycznych, a władze poczyniły wszelkie środki ostrożności, aby ją zlokalizować.

Na przyszłego nuncjusza do Brukseli przetrzączy Leon XIII dotychczasowego delegata apostolskiego w Konstantynopolu Monsignora Rotelli, który gorliwość o dobro Kościoła umie łączyć z należytym umiarkowaniem i dlatego posiada wielkie zaufanie Ojca św.

W włoskiej Izbie deputowanych odbył się wczoraj mialo głosowanie nad etatem ministerstwa spraw wewnętrznych. Minister liczył na znaczną większość.

W Niżu konferował minister spraw zagranicznych Garaszani z posłami niemieckimi, rosyjskimi i austriackimi w celu pokojowego załatwienia spornej sprawy z Bułgarią.

Dzienniki rosyjskie, o ile wszystkie zgodnym chórem podnoszą korzyści dla Rosji przyjaźni i sojuszu z Niemcami, o tyle o Austrii mówią co najmniej obojętnie, jako o mocarstwie, które „już dziś“ nie zajmie wrogięgo wobec Rosji stanowiska i uniknąć będzie wszelkich z nią zatargów. Za to następca tronu austriackiego jest ciężytnym przedmiotem pochwał dzienników rosyjskich, „jako kłosa“ obdarzonego wielką nauką, politycznym rozumem i bystrością, który potrafi zachować tradycję przyjaźni z Rosją i zrozumieć korzyści tej przyjaźni dla Austrii. „Nowoje Wremia“ w jednym z ostatnich numerów, mówiąc w tym duchu właśnie o Areyksieju Rudolfe i nawiązując rzecz do jego ostatniej podróży na Wschód, powiada, że współzawodnictwo Austrii z Rosją na wschodzie nie stoi bynajmniej na przeszkodzie przyjaźniowym tym dwojgu mocarstw stosunkom, o tyle, o ile to wspólzawodnictwo lojalnie posługuje się środkami, w rodzaju np. podróży Areyksieja, a nie intriguje tajemnie przeciw wpływom Rosji i Niemiec.

Rząd rosyjski pracuje wszelkimi siłami nad tem, aby nowo nabyte w Azji środkowej kraje, jak najtrwalej połączone zostały z Rosją, przez wprowadzenie administracji sprężystej, bo wspieranej siłą zbrojną, przez spieszne budowanie dróg, przeprowadzenie linii telegraficznych, wznoszenie fortyfikacji itd. — Na budowę dróg i fortyfikacji w nowo nabytych krajach przeznaczono w tym roku ze skarbu państwa 5 milionów rubli; linia telegraficzna, istniejąca już dotąd do Aschabadu, przedłużona będzie wkrótce do Merwu, a ks. Dondukow Korsakow podczas ostatniej swej podróży zapewniał wszędzie miejscową ludność, że niedługo zakaspiska kolej żelazna ożywi ich kraj nowym ruchem. Według *Gazety moskiewskiej* świeżo na byta kraina Merwska zawiera przestrzeni 3,600 wiorst i ma 200 tysięcy mieszkańców, ziemie zaś, które dostały się Rosji jeszcze przed Merwem wynoszą 6,000 wiorst, lecz mają tylko 141 tysięcy mieszkańców.

Jak już donosiliśmy, Anglia czyni przygotowa-

nia do wypraw z Suakim do Berberu z jednej, a z Wadżu Nilu do północy z drugiej strony, które z szybko budową kolei żelaznych mają być połączone. Niektóre dzienniki angielskie mniemają, że rząd przygotowania te czyni tylko pozornie, aby zyskać przyzwolenie parlamentu na ugodę z Francją, a tem samem na konferencję z mocarstwami. O Gordonie nie ma pewnej wiadomości od 10-go kwietnia.

Boerów Transwalu obwinia *Times* o zamiary utworzenia osobnej republiki południowo-afrykańskiej, zyma się na usiłowania ich zyskania sympatyj Niemiec i grozi im napadami Kafirów, od której tylko Anglia uchroni ich mogła.

KORESPONDENCA „CZASU.“

Lwów 23 czerwca.

(§§) Wczorajszy mój telegram o odpowiedzi rządu na uchwały sejmowe z r. 1882 o regulacji rzek, niemal wyczerpuje rzecz całą. Ministerstwo chciało widocznie okazać, że chce na dobre, ale obawia się przyjmować stanowczych zobowiązań, które w wykonaniu już ze stanowiska finansowego zależnym być musi od aprobaty Rady państwa. Odpowiedź ministerstwa pomija jednak niektóre ważne postulata sejmowe, a mianowicie żądanie, aby dla regulacji rzek niespławnych ułożony został program z zapewnieniem organom autonomii stowosownego wpływu na układanie planów i kosztorysów, oraz na wykonanie robót. Także kwestia ochrony lasów, połączona przez Sejm ze sprawą regulacji rzek, nie jest załatwiona. A jeżeli kiedy, to teraz kwestia ta nie wymagająca od państwa żadnych ofiar pieniężnych, lecz tylko norm ustawodawczych, zasługuje na uwagę. Chociażby wylewy rzek były tylko w malej części skutkiem zniszczenia lasów w górach, to należy zaradzić złemu rychło i stanowczo. Niedawno pisałem o barbarzyńskim niszczeniu lasów tatrzańskich w Zakopanem, wbrew prawomocnemu orzeczeniu władz z lat dawniejszych. Teraz pora kres położyć samowoli spekulatorów w Zakopanem. Co do odpowiedzi ministerstwa w sprawie regulacji rzek, wypada jeszcze i to zauważyć, że proponowana regulacja górnej Wisły i Przemszy jest niezawodnie pożyteczną i pożądaną, ale w mniejszym stopniu, aniżeli regulacja wielu innych rzek, które w ubiegłym tygodniu straszyliwymi spustoszeniami przypominały się krajowi.

Doniosłem już, że na przyszłej sesji sejmowej rząd wnieśli projekt ustawy krajowej o wydobywaniu oleju i wosku ziemnego w Galicji. Jestto niejako uzupełnienie ustawy państwowej. To też projekt ministerialny zawiera wstępnie tylko parafrazę ustawy państwowej, a dopiero w dalszym ciągu szczegóły niezakończony w tej ustawie. W obecnej formie projekt nie jest jeszcze dla Sejmu przeznaczony, bo przedtem ma Namiestnictwo wypowiedzieć swoją opinię w porozumieniu z Wydziałem krajowym. Wydział krajowy zasięgnie opinii kół fachowych, z których radą i zyczeniami dotąd zawsze się liczył w swoich usiłowaniach około podniesienia przemysłu naftowego. Ministerstwo rolnictwa bardzo trafnie postąpiło sobie, żądając najpierw opinii Namiestnictwa i Wydziału krajowego o elaborację swoim. W ten sposób bowiem rząd nie tylko uzyska rekojmie, że uczynił zadość specjalnym potrzebom naszego przemysłu, wskazany przez kompetentne do tego organa, lecz nadto będzie mógł liczyć na to, że Sejm mając projekt już przedtem i w kółkach fachowych i w Wydziale krajowym rozpatrywany, prędzej i łatwiej zamieni go w obowiązującą ustawę.

Dla Rady państwa przygotowuje ministerstwo projekt ustawy o nowym systemie poboru podatków. Kwestia ta oddawna już była piekącą i wymagała załatwienia. Decyzję przyspieszyły niewątpliwie tak liczne w ostatnich czasach petycje gmin galicyjskich i innych krajów koronnych, aby poborem podatków zajmowały się organa podatkowe, a nie urzędy gminne. O tej sprawie osobno i obszerniej pomówić wypada, bo wchodzi w grę ważne czynniki i względy, z którymi nie liczył się może wszystkie gminy, pragnące jaknajprędzej zerwać z siebie ciężar poboru podatków.

Od dawna zalegająca sprawa założenia szkoły garniearskiej we Lwowie wymagała znowu. Namiestnictwo podnosi potrzebę wybudowania gmachu, w którym znalazłaby pomieszczenie tak szkoła garniearska, jak i istniejąca już szkoła przemysłu artystycznego. Gmina lwowska oświadcza gotowość ofiarowania placu pod gmach i 10,000 złr. na koszt budowy, ale stawia warunki. Żąda mianowicie, aby państwu oddać cały fundusz, złożony dotąd na koszt nowego budynku muzealnego. — Fundusz ten powstał ze składek i wynosi przeszło 10,000 złr. Śnać rząd nie zastrasza się bynajmniej temi warunkami i gotów jest rzecz sfinalizować, bo Namiestnictwo zapytuje teraz Wydział krajowy, czy, a ewentualnie w jakim stosunku, kraj przyczyni się do kosztów wystawienia potrzebnego gmachu.

Poczdami 18 czerwca.

Zapewnić was mogę, że między następcą tronu a kanclerzem państwa zupełna zgoda. Administracja i rząd królestwa pruskiego prowadzone będą po śmierci cesarza Wilhelma w duchu i według pojęć następcy tronu. Co do spraw cesarstwa, pozostałe one jak dotąd w rękach księcia Bismarka.

Prenumeratę przyjmują:

Administracja „CZASU“ w Krakowie, tudzież urzędy pocztowe. Miejscowa prenumerata: księgarnia S. A. Krzyżanowskiego, handel Nowakowski w Bukimicach obok Blii pocztowej. — **Ogłoszenia** (inseraty) przyjmują się za opłatą od miejsca wiersza drukim drobnym (połtorowym) za pierwszy raz 10 cent., za każdy następny raz po 5 cent. — **Nadane** (na 8 stronicy dziennika) od miejsca wiersza drukim drobnym po 30 cent. za każdy raz. — **Dołączenia do „Czasu“** (prospekta, cykularze, ogłoszenia i t. p.) przyjmują się za cenę 1 złr. od 100 egzemplarzy, a 50 cent. od 100 egzemplarzy dla miejscowych prenumerat. — **Należność** uprasza się naprzód nadesłać przekazem pocztowym. — **Ogłoszenia i prenumeratę** przyjmują: we Lwowie Agencja „CZASU“ w głównym składzie tytoniu Nr. II przy ul. Trybunałkiej L. 4; w Waryżu wyłącznie p. Adam, Rue Clement 4; (prenumeratę p. W. Raczkowski, Faubourg Poissoniere 33); w Wiedniu pp. Haasenstein & Vogler (także w Hamburgu, Frankfurtu n. M., Berlinie, Lipsku, Bazylei i Wroclawiu), A. Oppelk, Stubenbastei Nr. 2, R. Mosse (także w Berlinie, Hamburgu, Monachium i Norymberdze), H. Schalek, M. Dukes, M. Stern, tylko prenumeratę pp. H. Goldschmidt & C., w Frankfurtu n. M. G. L. Daube & C.

Przewidywać przeto nie można najmniejszej scysy między przyszłym cesarzem a kanclerzem.

Ks. Bismark rozwinął w tem wszystkim niezrównaną zręczność, która w danym razie pozwala mu być skończonym dworakiem.

Przewidując, że gdyby śmierć cesarza Wilhelma nastąpiła bez poprzedniego porozumienia między kanclerzem i następcą tronu, stanowisko pierwsze mogłoby się stać z dnia na dzień coraz niepewniejszym i chwilem, książę Bismark wziął inicjatywę w kampanii, której celem było wciągnąć już teraz przez zrekonstruowanie Rady stanu księcia Fryderyka Wilhelma do kierunku wielkich interesów państwa pruskiego. — Następca tronu odczekał przystała na to, lecz nie mało go zdziwiło, że Cesarz oparł się temu zrazu z największą stanowczością. Wtedy wziął książę Bismark na siebie obronę interesów księcia następcy tronu, popierał sprawę syna wobec ojca, i w końcu zwyciężył.

Ztąd ów rezultat równie zadziwiający jak ważny, że następca tronu jest odtąd przez samą wziętość w najlepszych stosunkach z kanclerzem.

Co się tyczy układu angielsko-francuskiego, nie wielkie tu z tego powodu panuje zadowolenie, pragniono bowiem i spodziewano się nieporozumienia między oba rządami. Lord Amphilhe, ambasador angielski w Berlinie, miał świeżo rozmowę z kanclerzem, do której go tenże zachęcił, i jak mówią, ks. Bismark miał ambasadorowi nasuwać zapatrywania niezbyt przychylnie Francji.

Londyn 18 czerwca.

Ministerium ma ogłosić korespondencję wymienioną między rządem francuskim w przedmiocie konferencji. Jak tylko ministerium złoży oświadczenia swe pod tym względem parlamentowi, a w przyszły poniedziałek opozycja okaże się przeciwną układowi z Francją, nagle on będzie lżejszą, aby powzięła uchwałę. Jeżeli układ zostanie zatwierdzonym, konferencja zbierze się w lipcu w *Foreign office*, jeżeli zostanie odrzuconym może to mieć złowrogie skutki.

Lord Granville ma się lepiej, lecz nie mógł jeszcze dziś przyjść do Izby. Ministerium, jak zapewnić mogę, jest całkiem w zgodzie co do polityki egipskiej, i akcyi swej z Francją. Rada ministrów była jednomyślnego zdania na sobotnim swem zebraniu, zastanawiając się nad rezultatem rokowań między oba krajami. Faktem jest, że układ mający być przedłożonym parlamentowi, zatwierdzony został przez całe ministerium.

P. Waddington był w tych dniach u lorda Granville w jego domu i przypuszczając, że po rozumieniu odbyło się w duchu nader przyjaznym. Jeżeli oba rządy jest interesem udawać, że odnieśli w tej sprawie korzyść polityczną, większym jest jeszcze ich interesem zachować przyjazne stosunki i utrzymać się przy władzy. Wogóle Francji nie może zależeć na tem, aby lord Salisbury objął ster rządu. To przekonanie tak jest upowszechnione w kółach dyplomatycznych, że nie wierzą one w upadek Gladstona. Wiadomo, że p. Juliusz Ferry zbyt jest ogólnym, aby korzystać na szkodę Gladstona z pewnych odniesionych korzyści. Dlatego oczekują tu bez obawy oświadczenia ministerstwa w poniedziałek.

Dziś wieczorem obiega pogłoska, że między powiadami, które przyspieszyły zawarcie układu z Francją, są także wiadomości nadeszłe z Egiptu, według których żądana jest spieszna pomoc. Koniecznym jest przeto oznaczyć bezzwłocznie, jaka będzie przyszła sytuacja w Egipcie, oraz termin okupacji angielskiej. Spodziewają się, że załoga angielska w Kairze zostanie silnie wzmożoną.

Sprawy zagraniczne.

Rosya.

Z powodu umieszczonego w czeskiej *Politik* artykułu, dowodzącego, że sojusz Włoch z Austrią nie ma żadnej podstawy w faktycznym stadium społecznych stosunków politycznych i że najwłaściwszą dziś dla Austrii drogą — jest przywrócenie i utrwalenie ścisłych stosunków przyjaźni z Rosją. — *Mosk. Wiedomości* mówią co następuje: „Ze dla nas jest korzystniejszem żyć z Austrią w przyjaźni, niż w stosunkach wrogich, — to nie podpada najmniejszej wątpliwości, ale dziennik pracki zapominał, jak się zdaje, o p. p. Polakach, czeskich spierających się w wiedeńskiej Radzie Państwa, których działalność w Galicji trudno, aby mogła doprowadzić do utrwalenia przyjaźni między Rosją a Austrią. Pomijając już to, że Polacy, w charakterze najpotężniejszej dziś partii politycznej w Austrii, nieomieszkają oczywiście użyć, jak i dziś używają, wszystkich zależnych od nich środków, aby o ile możliwości przeszkodzić ścisłszemu zbliżeniu się pomiędzy Wiedniem a Petersburgiem, lecz czyż może nieoburzać się rosyjskie uczucie i rosyjska opinia publiczna, czytając o gwałtach, popełnianych przez polskich irredentyzów nad nieszczęśliwym narodem rosyjskim w Galicji? Kwestya zmiany takiego stanu rzeczy, drażniącego niecznie Rosyan, ma dla Austrii pierwszorzędne znaczenie, oprócz względów na Rosję, jeszcze i dla tego, że w Berlinie, jak to wiemy z pewnością, z wielkim niezadowoleniem patrzy na polskie intryki, których głównym dziś gniazdem jest, jak wiadomo, Austrią.“

Widzimy tedy, że p. Katkow, wierny swojemu powołaniu insynuowania i podszywania przeciw Polakom, — niezadowolnia się już tą robotą wewnątrz Rosji, gdzie zazwyczaj tak dobrym skutkiem szlachetne starania jego bywały uwiecznione, lecz usiłuje dosięgnąć swym knutem katowskim —

tam, gdzie dotychczas jeszcze wściekła nienawiść jego nie mogła być Polakom szkodliwą.

Krakowskie Towarzystwo Oświaty ludowej.

W dniu 26 maja b. r. odbyło się pod przewodnictwem X. Dra Józefa Peleczera posiedzenie Wydziału. Treść ważniejszych uchwał podaje do wiadomości Szanownych członków Towarzystwa.

Kwestję kursów praktycznych, rolnictwa, ogrodnictwa lub pszczelnictwa załatwiono w ten sposób, iż na przyszłość wyznaczać będzie Wydział roczną subwencję dla kierowników szkół z rzeczą obeznanych i mających ogród przy szkole, nie żądając składania rachunków, a wymagając jedynie za to dopełnienia pewnych warunków jak: — utrzymywania wzorowego ogrodu lub pasieki, udzielania dzieciom szkolnym nauki teoretycznej i praktycznej z zakresu gospodarstwa wiejskiego, uprawiania ulepszonych produktów i rozdawania ich w gminie na nasiona według wskazań Wydziału. Gdzie taki kurs istnieć będzie, zaprosi Wydział proboszcza lub właściciela wsi na delegata, który będzie imieniem Wydziału udzielał wskazówki i rady i przekonywał się o postępie kursu. Tak samo być ma na przyszłość w Woli Justowskiej i Zabierzowie, gdzie dotychczas na innych warunkach takie kursy istniały. W pierwszych miejscowościach przetrzeć obowiązek wspomnianego delegata p. Hoszowski, w drugiej X. Strzelchowski. Tym sposobem chciały Wydział przysię prywatnie w pomocy tym nauczycielom, którzy mając przy szkole ogród nie tylko korzystają dla siebie ale i dla drugich wyciągać mogą i udzielać w szkole nauce z zakresu gospodarstwa wiejskiego nadac praktycznego i skutecznego znaczenia. Takie prywatne ofiary na rzecz szkoły ustawą szkolną są przewidziane. Celem ułożenia bliższych warunków porozumienia się z władzą szkolną okręgową i wyboru delegatów oraz celem przeprowadzenia sprawy wybrano komisyę, w skład której weszli Dyrektor Julian Macioliński i sekretarz.

Dalej uchwalono na wniosek przewodniczącego porozumieć się z zarządem Kolei rolniczych we Lwowie w tym kierunku, aby w pokrownej pracy około dobra ludu zdążyć wspólnymi siłami, a mianowicie odezwać się z propozycją, iżby wszędzie, gdzie istnieje Czytelnia Ludowa przez Wydział założone powstały za staraniem zarządu kółka rolnicze, a gdzie ich nie istnieje, iżby tam Towarzystwo Oświaty ludowej zakładało swoim kosztem Czytelnie, tak iż w ten sposób Czytelnie przez Towarzystwo Oświaty ludowej założone będą zarazem służyć celom kółek rolniczych; Towarzystwo Oświaty będzie obracać swoje fundusze na zakupno książek i zakładanie Czytelni, a kółka rolnicze, które według statutów mają także zakładać czytelnie, będą mogły wskutek tego głośno zaszczytny obrotu na inne praktyczne swoje cele.

Jak w zeszłym roku podczas uroczystości Sobieskiego, uchwalono także w tym roku z powodu trzechsetnej rocznicy śmierci Jana Kochanowskiego, urządzić we wrześniu z rozpoczęciem roku szkolnego w czytelniach na wsi i w Krakowie uroczyste odczyty o Kochanowskim, i zaprosić do udziału duchowieństwo, dwory i kierowników szkół i czytelni, a zarazem porozumieć się w tym względzie z władzą szkolną okręgową.

Zgromadzenie walne członków Towarzystwa, celem dokonania wyboru Wydziału w myśl postanowień zmian statutu, a mianowicie celem wybrania 15 członków w Wydział, uchwalono zwołać w październiku roku bieżącego.

Z Wydziału nadmieniam, że zakładanie nowych czytelni w myśl programu przyjętego na posiedzeniu 3 marca b. r. rozpocznie się w jesieni. W tym czasie otrzymają także zarządy istniejących czytelni ludowych dalsze serje książek. Czasu wakacyjnego użyje Wydział na zakupno i oprawę książek.

Przy tej sposobności przypominam Szanownym członkom, aby zaległości wyrównali i wkładki za rok 1884 na ręce Wydziału w jak najkrótszym czasie isnieśli, przez to ułatwione będzie wykonanie zakreślonych czynności.

Bióro Wydziału: Rynek Nr 22, I piętro, otwarte oprócz świąt i niedziel między 2-3 godziną po południu.

W Krakowie 20 czerwca 1884 r.

Z Wydziału krak. Tow. Ośw. lud.

Dr Wilhelm Dadez, sekretarz.

Kronika miejscowa i zagraniczna.

Kraków 25 czerwca.

Akademicy, którzy wyjechali w stronę Tyńca, opowiadali nam, że między innymi miejscowości Kostrze bardzo od wylewu uciepiała, albowiem woda zalała tam wszystkie grunta w wysokości znacznej, niszcząc plan spodziewany i grunta te do dzisiaj są pod wodą. Pożalowania godnym ma tam być stan włościan i dzierżawcy, p. Jordens, który w przeciągu 9 lat był czterzy razy niszczony powodzią, miejscowość ta bowiem leży w koflinie. Dzierżawa p. Jordens kończy się w tym roku, byłoby więc obowiązkiem chrześciańskim, aby dyrekcyja lasów i domen, od której dzierżawę trzyma p. Jordens, uwzględniła te klęski, jakimi nawiedzony został i ułatwiła mu dalsze objęcie dzierżawy w miejscowości narażonej na tak częste i groźne wylewy.

Otrzymujemy następujące pismo: — Wczorajszym numerze dziennika *Czas* Dr Bogusz wystąpił przeciw urzędowej działalności mojej z zarzutami, które jako zupełnie mijające się z prawdą, pomimo nawalu zajęć bardziej ważnych w obecnej chwili, zmuszonemu jestem odprzeć, a najpierw, nie widziałem p. Bogusza i nie rozmawiałem z nim w sprawie karty wyborczej p. Emilii Kińskiej, właścicielki domu w Ryńku, tem samem więc nie prawdę jest, jakoby p. Boguszowi odmówić miał wręczenia jej na

mocy pełnomocnictwa. Do p. Kiełkowskiej, jak i do wszystkich wyborców, tylko z drugiego końca, którym wręczenie kart powierzono zostało straż miejskiej, poślaniem kart przez strażnika. Ten powrócił, nie wręczywszy jej, gdyż właścicielki p. Kiełkowskiej nie zastała, a dowiedziała się, iż nie mieszka ona w Krakowie już od roku, lecz gdzieś pod Warszawą. Szukać pełnomocnika nieobecnej nie było jego obowiązkiem. W parę dni później zgłosił się do mnie p. Bogus, lecz p. Erasmus, fryzjer, i przedstawiając pełnomocnictwo wydane przez p. Kiełkowską dla p. Bogusa, żądał wydania karty. Pełnomocnictwo napisane zostało na umyślnie drukowanym blankiecie, z datą 2 czerwca r. b., a jako świadkiem przy podpisie p. Kiełkowskiej podpisał się pp. Erasmus i tapicer Wierczkowski. Z rozmowy mojej z p. Erasmusem, dowiedziałem się, że p. Kiełkowska oddawała już w Krakowie nie była, a ani p. Erasmus, ani drugi podpisany świadek p. Wierczkowski, nie byli obecni przy podpisaniu pełnomocnictwa, lecz uczynili to na żądanie Dąb Bogusza, jako zamieszkałego w domu p. Kiełkowskiej. Czy taka plenipotencyja miała obowiązek uważać za dostateczną i czy dozwolone-by mi było wręczyć kartę wyborczą nawet niepełnomocniemu, lecz jego posłowi, każdy bezzwrotnie odpowiedział sobie "nie". W imię słuszności mam zaszczyt prosić Szan. Redakcję o zamieszczenie tego wyjaśnienia w całości. Kraków, d. 24 czerwca 1884.

Wincenty Eminowicz.

Pismo powyższe zakomunikowałam Dr Adamowi Boguszowi, na które tenże następującą przesłał odpowiedź:

Na udzielone mi powyższe pismo winienem odpowiedzieć, że tak Magistrat, jak i p. Eminowicz znają mnie od lat kilku jako pełnomocnika ciotki mej żony, p. Kiełkowskiej, do zarządu jej domu, zatem ktokolwiek doręczał kartę wyborczą, winien się być do mnie zgłosić, zwłaszcza, że ów strażnik doręczający kartę wyborczą w domu, był wyraźnie do mnie jako pełnomocnika właścicielki odesłany. Skoro zaś tę kartę, pomimo osobistego zgłoszenia się do Prezydenta i dwukrotnego w Wydziale III Magistratu, mnie nie doręczył, a p. Eminowicz memu wysłannikowi dwa razy oświadczył nawet na okazanie pełnomocnictwa do głosowania, że karty nie doręczy i śledztwo z nim prowadził co do ważności pełnomocnictwa, co jest atrybucją Komisji wyborczej, a nie organu doręczającego, zatem nie miałem obowiązku przeprowadzać dowodu przed p. Eminowiczem ważności mego pełnomocnictwa, a nielegalność jego postępowania w jego tłumaczeniu się mi nieśli.

Dr Adam Bogusz.

Prof. Dr Bochenek przesłał dziś następujące pismo do Redakcji *Nowej Reformy* w odpowiedzi na niegodne zaczepki, w wczorajszym numerze tego dziennika umieszczone:

„Opisując przebieg agitacji przedwyborczej w mieście naszym, wczorajsza *Nowa Reforma* przytacza, iż plakaty polecające kandydatów z podpisem komitetu przedwyborczego obywatelskiego dla Kola III, przypięte na rogach ulic, z mego polecenia zrywane były, w czem dopatruje się symptomu nadzwyczajnego rozgorączkowania stronnictwa. Fakt podany przez *Nową Reformę* jest prawdziwy — komentarz tylko do niego podany jest błędny i wymaga sprostowania, dla którego o miejsce w łamach tego dziennika upraszam. Polecieć posługawcy publicznemu, aby plakaty polecające kandydatów z podpisem komitetu przedwyborczego obywatelskiego dla Kola III zrywał, i upoważniłem go, aby okazaniem biletu mego wylegitymował się, gdyby przy zrywaniu natrafił na przeszkodę. Działalem zatem z otwartą przyłbicą — a działalem dlatego, aby agitacji wytrącić z ręki broń nie lojalną, aby z walki stronnicej wyrwać to, co sprawie publicznej uszczerbek przynosi, t. j. złą wiarę. Podług mego zapamiętania istnieje w mieście naszym jeden tylko komitet przedwyborczy, który mandat swój od wyborców otrzymał i takowy posiada tak długi, dopokąd wyborcy mandatu nie odwołają. Wyborcy o tem nie pomyśleli — istnieje zatem komitet do tej chwili legalnie i działa legalnie. Wszelki inny komitet, który występuje pod nazwą komitetu obywatelskiego przedwyborczego, jest samozwańczym i nie ma bytu legalnego. Widocznie i wyborcy nie innego muszą być zapamiętania, skoro ów komitet dla Kola III, chcąc przeprowadzić kandydatów swoich, uznał za stosowne przemycić ich pod flagą tego komitetu przedwyborczego, który według zapamiętania *Nowej Reformy* sam się wyborem narzucił. Nie szło mi o kandydatów, których owa lista polecała: chodziło mi o to, aby akcyę wyborczą narzucić na ten dobrej wiary. Tak zapamiętalem się na sytuację i dlatego tak postąpiłem, działalem jawnie i otwarcie w mniemaniu, że spełniam *officium boni viri*, że działalem w interesie nie tego lub owego stronnictwa, ale w interesie wszystkich uczciwych wyborców.

Racz przyjąć i t. d.

Mieczysław Bochenek.

Wybory do Rady miejskiej. Przytaczamy dziś dalsze dowody gorliwości urzędnika, któremu p. Prezydent wbrew życzeniu komitetu doręczaniem kart legitymacyjnych zajął się polecił. Urzędnik ten, t. j. p. Eminowicz zajmuje się badaniem ważności pełnomocnictwa, chociaż do tego powołany nie jest, — lecz kto i komu karty doręcza, — to jego bynajmniej nie obchodzi. Donoszono, iż p. K., kandydat, sam karty legitymacyjne rozosił — a dziś kartę legitymacyjną musiała p. Gr. Sił. odbierać od Art. Land., któremu bezprawnie przez strażnika wręczoną została, chociaż p. Gr. Sił. mieszka w własnym domu i strażnik odsunął ją mógł z łatwością, tem pewniej, skoro odsunął nie mieszkał w domu tym Art. Land. P. Mar. Bączek, otrzymując kartę legitymacyjną, otrzymała także od strażnika wręczającego tę kartę informację drukowaną, na kogo ma głosować, a mianowicie aby nie głosowała za listą komitetu — ale pokątnego doradcy, który tej radzi p. Hosiowski, Janię, Wojcyskiego i Boguskiego. Czy to postępowanie jest właściwe, niech każdy bezzwrotnie ogołosi. My zaś sądzimy, że p. Prezydent gorliwość to surowo skarci.

Nabożeństwo żałobne za duszą a. p. Władysława Ludwika Anczyca, zmarłego w d. 28 lipca 1883, odprawionem zostanie w piątek (27 b. m.) o godzinie 9 1/2 zrana w kościełku św. Salwatora na Zwierzynie, stosownie do życzenia zmarłego wyrażonego w testamentie.

Dla dotkniętych powodzią złożyli do rąk Prezydenta miasta: Dr Franc. Kosterkiewicz 2 złr., Ignacowa Łukasiewiczowa 50 złr.

Z Komitetu, zajmującego się urządzeniem wianków z powodu naszej wzmianki, aby obchód ten w roku bieżącym był zaniechany, dochodzą nas wyjaśnienia, iż ta sama myśl była już w Komitecie poruszana. Gdy jednak komitet poniósł już poprzednio wydatków przeszło 300 złr., a składki nie pokryły ich dotąd ani w połowie, przeto w razie zaniechania obchodu, komitet miałby tylko znaczący deficyt i nie stałoby się żądost tradycyę poświęconemu wczorajowi. Przeciwnie zaś, jeśli widowsko się powiedzie i ścia-

gnie liczną publiczność — w takim razie czysty dochód spłyne do kasy komitetu pomocy dla dotkniętych powodzią. Wobec tego wyjaśnienia uznajemy słuszność powodów przeciw zaniechaniu obchodu, który w tym roku będzie miał specjalny cel dobroczynny i z tego względu winien ten licniejszy wywolać udział publiczności, aby pomógł fundusz dla powodzi dotkniętych.

Wystawę rysunków uczennic w Muzeum techniczno-przemysłowem zwiedzi jutro o godzinie 9ej dyrektor Matejko, poczem wystawa ta dla publiczności otwarta zostanie.

Dwudziestu czterech rybaków zgłosiło się dziś do Prezydenta miasta z prośbą o wynagrodzenie za pomoc, jaką nieśli przez trzy doby nawiedzonym powodzią. Żądają oni po 3 złr. za dobę dla osoby. Składki, jakimi Prezydent rozporządza, uszczupliłyby się znacznie podobnym wydatkiem, dlatego może zechcą Krakowianie osobniejszymi składkami wynagrodzić pracę sumienną i ciężką rybaków. Składki przyjmują Administracja naszego dziennika i Prezydent miasta. Dodac musimy, że żandarmery wyraża się bardzo pochlebnie o działalności tych rybaków.

Z kolei Karola Ludwika. Z dnem 24 b. m. przywrócony został przewóz tak osób, jak i towarów na wszystkich liniach kolei Karola Ludwika bez ograniczenia. Pociągi pospieszne Nr 1 i 2 kursować będą zatem według planu jazdy na całej przestrzeni między Krakowem, Podgólczykami i Brodami.

Lwów dnia 24 czerwca 1884 r.

Dyrekcya ruchu.

Wydział Krak. Tow. wioślarskiego podaje do wiadomości wszystkim p. T. członkom, że w dniu 26 b. m. we czwartek o godz. 3 popoł. nastąpi poświęcenie flagi i łodzi Towarzystwa na lewym brzegu Wisły (przewóz) oraz, że na uroczystość tę raczyli przyjąć zaproszenia: ks. Zuzanna Czartoryska, Pani Szlachetkowska, na ojców chrzestnych hr. Kazimierz Bądek, Prezydent Dr Weigl. Wydział Krak. Tow. wioślarskiego uprasza wszystkich członków o wzięcie udziału w tejże inauguracji w stroju galowym.

Przyjęcie ranne u księcia Bismarka. W zeszły piątek zebrało się około 250 deputowanych na śniadanie (*Frühstücken*), które tuż dawało przedmiotem do objawu rozmaitych zdań, a ks. Bismarka w pałacu kanclerskim w Berlinie. Prezydent parlamentu znajdował się w całym komplecie. Z frakcji najliczniejszą była konserwatywna, a następnie frakcja centrum. Niektórzy nawet liberalni deputowani stawili się na zaproszenie kanclerza. Szczególny urok tego osobnego rodzaju *matinée* stanowiła pewna liczba dam. Obok gospodarza, będącego w wybornym humorze, robili honory księżna Bismark i córka jej hr. Rantzen. Prócz tego znajdowali się w salonie małżonki ministrów: Bronsart-Schellendorfa, Gosslera, Böttchera, oraz panie: Schelling, Kussorow i inne. Mimo tego miała zabawa echem całkiem niewymuszona, o czem świadczył zupełny brak czarnych fraków i białych krawatów. Kanclerz przyjął gości swoich z wyrazem ułobowania, że „Febs Apollo” nie okazał się sprzyjającym, lecz niebo zachmurzyło się od godziny 8ej, inaczej byłoby stoły już dawno w ogrodzie. Gdy wszedł drugi wiceprezydent parlamentu, liberalny deputowany Hoffmann, wziął go kanclerz pod ramię i przedstawił swój małżonek. O zadowoleniu smaku postarano się oficie: było dwójki piwo, a oprócz tego mozel, łagodne wino czerwone i szampan. Do szampana zabrał się przedwzrostkiem Windhorst, w czem pomagał mu nieleniwe lekarz przyboczny kanclerza Dr Schwenninger. Przy stole grała orkiestra 2go pułku gwardyi pieszej. Przeszło godzinę rozmawiał kanclerz w jak najpoufniejszy sposób z deputowanymi, mianowicie z stronnictwa wolno-konserwatywnego i narodowo-liberalnego. Tytuł schadzki do starczył najprzód treści do rozmowy. „*Frühstücken*”, mówił księża Bismark, nie jest taką rzeczą, jak to deputowany Windhorst mniema; starzy Niemcy znali już rodzaj tej biesiady.” W przebiegu konwersacji przytaczał kanclerz rozmaite zajmujące wspomnienia z niemiecko-francuskiej wojny i rokowań o pokój. Cesarz żądał od Thiersa jak najwięcej możliwych kontybuty wojennej, która miała być nałożoną na miasto Paryż — żądał mianowicie miliarda. Thiers odwrócił się z niechęcią, aby salę konferencyjną opuścić. „Jeszcze na schodach, mówił kanclerz z uśmiechem, zgodziliśmy się na 200 milionów. Obawiałem się, rzekłem do Thiersa, że Paryż obrabiałby się, gdybym zażądał mniej niż miliarda.” Tak się snuła nie rozmowa, nie dotykając kwestyi polityki bieżącej aż do godziny 12 1/2, poczem kanclerz gości swoich uprzejmym ukłonem i uściśnieniem ręki pożegnał.

Wiadomości policyjne. Straż policyjna przytrzymała: Julię Chmielowską i Annę Hobotową, za kradzież pieniędzy; Piotra Radocza, za złotrwe uszkodzenie cudzej własności; Stanisława Rybę, za kradzież obuwia; Michała Kolaka, za kradzież w szubie; za pijaństwo 8 osób.

Teatr Lwowski w Krakowie.

We czwartek 26go: po raz drugi znakomite Offenbachowskie *Opowieści Hoffmana*, o których krytyka tutejsza z największym wyraża się uwielbieniem, a w których p. Skalska znakomicie odzwierca trzy główne postacie.

Repertuar Teatru krakowskiego

w Tarnowie.

We czwartek 26go: *Nihilisci*, komedia w 3 aktach pp. Abrahamowicza i Ruszkowskiego.

W sobotę 28go: *Właściciel kucnie*, w 4 aktach, Ohneta.

W niedzielę 29go: *Wróżka* (z repertuaru teatru w Burgu).

Wystawa nieustająca Towarzystwa Przyjaciół Sztuk Pięknych w Sukienicznej otwarta codziennie od godziny 12ej do 4ej późno po południu. — Wstęp w niedzielę 15, w dnie powszednie 30 centów.

Gabinet Archeologiczny Uniwersytetu Jagiellońskiego (*Collegium majus*) zwiedzać można codziennie od godziny 12ej do 4ej, prócz niedziel, świąt i ferij uniwersyteckich bezpłatnie.

Muzeum Techniczno-Przemysłowe w gmachu Franciszkańskim otwarte codziennie od 10ej do 6ej. — Wstęp 30 cent. od osoby. W niedzielę od 10ej do 6ej bezpłatnie.

Muzeum i Biblioteka XX. Czartoryskich z powodu restauracyi zamknięte przez miesiąc czerwiec.

Grobby królewskie, Grób zasłużonych (w krypcie na Składowi, Grób Skargi (u św. Piotra), oraz Skarbiec katedralny i kościół N. P. Maryi, oglądać można w chwilach wolnych od nabożeństw za zgłoszeniem do zakrystyi.

D. 24go czerwca rano deszcz, później dość pogodno; term. od 11-9 doszedł do 21-8 C. Barometr zwolna idzie w górę; o godzinie 7ej rano d. 25go stan jego był 743-5 millim., term. 15-8 C. — Wiatr północno-zachodni.

We czwartek d. 26go czerwca: śs. Jana i Pawła braci m.

Wiadomości artystyczne, literackie i naukowe.

Z Akademii. Sessa komisji archeologicznej Akademii Umiejętności odbyła się w dwóch posiedzeniach dnia 17 i 18 czerwca br. zajęta była głównie sprawozdaniem p. hr. Wojciecha Dzieduszyckiego z badań przedsięwziętych przez niego w jaskiniach Juszupolskich. Relacja ta wywołała wiele interesującą a ożywioną dyskusję, w której głos zabierali pp.: J. N. Sadowski, M. Sokolowski, F. Piekosiński, G. Ossowski i A. Kirkor. Następnie X. kanonik Polkowski dokonał czytania, swojego wypracowania o grobie i trumnach S. Stanisława, poczynawszy od roku 1088, kiedy zwłoki ze Skalki przeniesiono na Wawel. Wreszcie p. T. N. Ziemięcki przedstawił rezultaty zeszlonecznej wycieczki do Halicza, Kryłosa i Podhorzec. Nakoniec p. A. H. Kirkor mówił o naradach sekcji wykopalisk, wskazując jako dezyderata: dalsze formowanie wykazów i map wykopalisk, oraz potrzebę ustalenia słownictwa w tym zakresie archeologii.

Na rozkopywania wyjeżdża tego lata p. Kirkor w okolice Krosna, Grybowa, Bieczy i Olpin, a p. Ziemięcki do Halicza.

Szóstę przedstawienie Opery lwowskiej.

Wesoła Wojna.

Gdyby nasza sala teatralna w dwójnasób była większą i podwójną ilość miejsc miała do zajęcia, wszystkie one niezaprawdę byłyby rozkupione i zajęte wczoraj, tak bardzo tłumnie publiczność krakowska spieszyla na ulubioną operetkę Strausa *Wesoła Wojna*. Piękna, żywa, iskrząca jak brylantowy fajerwerk, choć wyłącznie na tańcowych osnuta motywach muzyka tej operetki, przy wesołej a nie dramatycznej jej treści, stanowiła to oczyszczenie główną siłą atrakcyjną, dzięki której sympatycznemu temu utworowi mistrza walców nigdy i nigdzie na obojętne słuchaczy nie zabraknie. W wczorajszym jednak, wyjątkowym zapale naszej publiczności do oglądania *Wesołej Wojny* tkwił rado powód natury specjalnej, mianowicie chęć usłyszenia w jednej z najlepszych ról, p. J. Myszkowskiego, który przed dwoma laty zyskał sobie w naszym mieście powszechną sympatyi i uznanie nie tylko jako jedna z głównych sił wokalnych operetki lwowskiej, lecz także jako zdolny i inteligentny aktor, posiadający to eleganckie wzięcie się na scenie, które tak niezbędnym jest w pewnych rolach, a o które u innych artystów tak trudno. To też publiczność nasza odrzucała wczoraj, po dwuletniej przerwie, sympatyczny i uznany nie tylko jako jedna z głównych sił wokalnych operetki lwowskiej, lecz także jako zdolny i inteligentny aktor, posiadający to eleganckie wzięcie się na scenie, które tak niezbędnym jest w pewnych rolach, a o które u innych artystów tak trudno. To też publiczność nasza odrzucała wczoraj, po dwuletniej przerwie, sympatyczny i uznany nie tylko jako jedna z głównych sił wokalnych operetki lwowskiej, lecz także jako zdolny i inteligentny aktor, posiadający to eleganckie wzięcie się na scenie, które tak niezbędnym jest w pewnych rolach, a o które u innych artystów tak trudno.

Ale i pomimo pierwszego występu p. Myszkowskiego, wczorajsze przedstawienie *Wesołej wojny* miało powabów niemało, bo najsilniej i bez przesady można je nazwać koncertem. Rolę Violetty grała dawniej p. Booskaj, a partya ta, jako przeważnie liryczna, mniej się nadawała dla tej artystki, której talent dla ról komicznych i brawurowych jest właściwszym. Teraz partję Violetty objęła pani Skalska, na czem oczywiście rzecz zyskała, bo pani Skalska, zwłaszcza w obecnej fazie jej talentu, każda taką rolę podnieść i wszystkie piękności lirycznej muzyki, jak mało kto, uwydatnić umie. Zyskała też i rola Elzy, dawniej grywana przez artystki podrzędne, na tem, że oddana ja dziś pani Booskaj, która z właściwą sobie intuicyą potrafiła wydoszczą z niej wiele piękności, przedtem dla ucha słuchaczy nieistniejących. Inne też role z wyjątkiem ożywieniem i z prze-wybornym *ensemblem* wykonywane były przez artystów, co, w połączeniu z wzorowem wywiezieniem chórów i z ładną wystawą sztuki o nowych, bardzo świetnych strojach, stanowiło całość, która najwybredniejsze nawet gusta zadowolnić w zupełności mogła.

L. K.

Koło literackie lwowskie przesyła nam następującą odezwę:

Pierwszy zjazd literatów i artystów, odbyty w Krakowie w dniach 14 i 15 września r. z. uchwalił na ostatnim posiedzeniu zwołać ponowny zjazd na rok następny do Lwowa i polecił lwowskiemu Kołu literackiemu wykonanie uchwały.

Wziewani do zajęcia się tą sprawą, nie lekce-ważymy bynajmniej trudności, które powyższa uchwała pociągała za sobą, już to z powodu zapowiadanych na rok bieżący, a świeżo z tak świetnym skutkiem odbytych dwóch zjazdów: historyczno-literackiego imienia Kochanowskiego w Krakowie, i zjazdu lekarzy i przyrodników w Poznaniu, już to z powodu krótkości terminu, oddzielającego poprzedni zjazd od zapowiadzanego na rok bieżący.

Jeżeli mimo to, podjęliśmy się trudnego zadania, to a obecnie przystępujemy do jego spełnienia, to a czynimy to zarówno w przekonaniu, że uchwała pierwszego zjazdu włożyła na nas obowiązek, z pod którego bez ważnych powodów uchylać się nie godziliśmy, jakoteż, że zachodzą okoliczności, które ponownie zwołanie zjazdu czynią pożądanym. Jest nie mało ważnych spraw, obchodzących żywo ogół literatów i artystów polskich, związanych ich potrzeby, które niejednokrotnie były publicznie poruszane, ale oczekują dotąd wszechstronniejszego wyjaśnienia. Obrona własności literackiej wobec samowolnych przedruków dzieł literackich i reprodukcji utworów artystycznych, sprawa pomnikowego wydania dzieł Mickiewicza, sprawa wydawnictw ludowych i dzieł przeznaczonych dla młodzieży, wprowadzenie w życie stowarzyszenia wzajemnej pomocy literatów i artystów, i inne tym podobne kwestye, wymagają, aby je omówiono w szerokim kole literatów i artystów, wskazano dokładnie potrzeby i wymagania bieżącej chwili, i podano środki i sposoby do ich urzeczywistnienia.

Ale któż nadto zaprzeczy, że wobec wielkiego rozstrzelania sił literackich i artystycznych w naszym kraju, zetknięcie się znaczniejszej liczby pracowników na polu literatury i oświaty, chociaż częściej niż zwykle potrzeba zjazdów wymaga, przynosi też sobą nader pożądaną owoc, daje bowiem nie tylko sposobność bliższego zapoznania się ludzi rozmaitych zapamiętań, ale skupia umysły ku poważnej pracy nad literaturą i oświatą, zachęca do gorliwszego w tej mierze działania i do wydobycia z dawnych, świeżo myśli, dla pożytku ogółu.

Oceniając wymienione okoliczności, zachęcenie z wielu stron do wykonania powyższej na pierw-

szym zjeździe myśli, otrzymawszy przyrzeczenie gorącego poparcia, nie wahamy się zwołać drugi zjazd literatów i artystów polskich do Lwowa na dzień 5 września 1884 r.

Nie kuszając się bynajmniej o nadanie zamierzonemu zjazdowi wyższego nad skromne siły nasze, znaczenia, i pozostawiając zjazdowi ściśle naukowym, rozstrzygnięcie zadań i zagadnień w zakresie nauki i wiedzy wchodzących, staraj się będziemy przeważnie o to, aby program nasz objął sprawy w bieżącej naszej literaturze najżywniejsze, mianowicie te przedewszystkiem, które ogół literatów i artystów naszych obchodzą, a dla rozwoju literatury i oświaty praktyczną mają doniosłość.

Zestawiony poniżej spis zapowiadanych referatów da najlepiej poznać zakres, w jakim dyskusja zjazdu toczyć się będzie. Uzupełnienie lub rozszerzenie programu zależeć będzie od udziału szanownych uczestników zjazdu, którzy zechcą przyczynić się do podjętego przez nas dzieła, zgłaszając się z referatami.

Jako ostateczny termin do zgłoszenia i nadesłania referatów, ustanawia się dzień 1 sierpnia r. b. Referaty mają być, o ile możności, krótkie i zwięzłe — i zawierać zarówno motywy należyte streszczenie, jakoteż podawać wnioski dokładnie sformułowane. Kolej referatów i porządek obrad uchwalą zjazd na pierwszym posiedzeniu na pod stawie wniosków, które komitet przysyła.

W przekonaniu, że nawet w tym skromnym zakresie działalności, który sobie drugi zjazd literacko-artystyczny wytknął, niejedną dodatnią sprawę można będzie poruszyć, niejedną żywotną myśl w czyn wprowadzić, a przez wzajemne i bliższe zetknięcie się ze sobą sił literackich, osiągnąć ten bliski skutek, że myśli i duchy, według pięknych słów poety, zastrzelą się w jedno ognisko: udajemy się do o porzecz naszego zadania i zapewnienie nam czynnego swego współudziału.

Wszelkich wyjaśnień, — dotyczących zamierzonego zjazdu, udzieli na żądanie sekretarz Koła literackiego, — pan Władysław Belza (ulica Kraszewskiego Nr 15, Lwów), do którego oddały należeć referaty i listy, adresowane do komitetu zjazdu literackiego.

Z chwilą otwarcia zjazdu, sekcya gospodarsko-informacyjna urzędować będzie w księgarni pp. Gubrynowicza i Schmidta.

Lwów, d. 15 czerwca 1884 r.

W imieniu komitetu literackiego:

Dr Aleksander Janowicz, zastępca przewodniczącego; Dr Roman Pilat, prezes; — Bolesław Baranowski, Karol Młodnicki, Władysław Schmidt, Romuald Starkel, członkowie Wydziału Koła literackiego; Władysław Belza, sekretarz.

Spis zapowiadanych referatów.

1) Baranowski Bolesław: O wydawnictwach książek dla dzieci i młodzieży; 2) Dr Biegieleisen Hen.: O potrzebie wydania bibliografii czasopism polskich; 3) Bogusławski Władysław: O teatrze i jego reżyserji; 4) Dr Cwikliński Ludwik: O pamiatkach archeologicznych i historycznych w kraju naszym i o sposobie ich ochrony od zniszczenia; 5) Kołaczowski Julian: O obrazach Rafaela w Polsce; 6) Dr Pilat Roman: O potrzebie krytycznego wydania dzieł Mickiewicza; 7) Starkel Julius: O wydawnictwach dla ludu i o kierunku, w jakim szerzyć należy oświatę ludową; 8) Wild Karol: Prawo własności literackiej, ze stanowiska księgarstwa polskiego.

Od Administracyi „Czasu.”

Dla dotkniętych powodzią złożyli: Achilles Breza 10 rubli, Adolf Poller 10 złr., Lucyna Rutkowska 10 złr., Julia Bilińska 30 złr., Marya Łycka 2 złr., E. W. 4 złr., Benulek, Izia i Seratka L. 6 złr., Wiktor Redyk aptekarz 5 złr., Edward Malachowski 50 złr.

Dla biednej rodziny Wiktora Zaremby złożono pod lit. J. S. 10 złr.

Gospodarstwo handel i przemysł.

Wiadomości

z biura Izby handlowo-przemysłowej krakowskiej o targu zbożowym na Baranie i Kleparzu dnia 23 i 24go czerwca b. r.

Dowóz zboża na wczorajszy targ na Baran wynosił zaledwo parę set korey pszenicy i żyta i to w ostatnich dniach gwałtownie dla tego ceny zdają się być niższe od ostatnich targów. Zle drogi były głównie powodem małego dowozu.

Plancono za pszenicę na 237 funtów od 46— do 50— złp.; żyto na 227 f. od 37 do 40— złp.; jęczmień na 202 f. od — do — złp.; owies na 135 f. od 22— do 26— złp.

Wskutek niewielkiego dowozu zboża, tendencja na dzisiejszym targu Kleparskim wzmożona się, a ceny poszły w górę. Zle drogi wpłynęły na mały dowóz. Chęć kupna była dość ożywiona, ceny wszystkich produktów podniosły się. Nasion strączkowych nie było w targu, lub tak małemi partjami, iż tylko niektóre ceny notowałyśmy.

Najwięcej zakupowano dla młynów parowych, lubo i inni konsumenci a szczególnie piekarze brali udział w zakupie.

Plancono za pszenicę żółtą na 100 kilogramów od 9-50 do 10-50 złr.; czerwona od 9-00 do 11— złr.; biała od 10-25 do 11-25 złr.; żyto piękne od 9-25 do 9-40 złr.; pszenica od 9— do 9-20 złr.; jęczmień piękny od 9— do 10— złr.; pszenica od 8— do 9— złr.; owies od 9— do 9-50 złr.; groch od 9-50 do 11-50 złr.; fasola od — do — złr.; wyka od — do — złr.; kukurduza od 0— do 0— złr.; proso od 0— do 0— złr.; jagły od 12— do 13-75 złr.; tataraka od 8-50 do 9— złr.; konieczna czerwona od — do — złr.

Artykuły w dziale „Nadesłane” nie pochodzą od Redakcyi.

NADESŁANE.

(1430. 1-2)

Marienbadzkie pigułki redukcyjne przeciw ciążę według przepis cesarskiego radcy Dra Schindlera Barnaya w Marienbadzie. Do nabycia w Krakowie u aptekarzy K. Wiszniewskiego, E. Stoekmara i u wszystkich aptekarzy. Każde pudełko ma protokółowany znak ochronny i numer.

Wylewy.

Bochnia 23 czerwca.

(A. L. S.) Wiadomość, przesłana Wam dziś rano telegraficznie, sprawdza się.

Już wczoraj w nocy, jak nam opowiadała straż finansowa w Sierosławicach, przerwała Wisła wale w Sierosławicach w dwóch miejscach, — pomimo usilnego ratunku.

Przerwawszy i przeniosłszy wały, zalała Wisła wsie nadbrzeżne w powiecie Niepołomickim i Bocheńskim, między którymi, jako najgorzej dotknięte, wymienią dotąd Groble, Swiniarnię, Sierosławice, Wolę dunińską i Niedary, — zatopione już przedtem, jak Wam donosiłem wczoraj, wylewem Raby.

Salę nadbrzeże Wisły, od Grobli, aż do Ujścia Solnego, przedstawia się jak morze.

Gdziekolwiek sterzą drzewa grupami, po których rozpoznaje się zdaleka dwory; pomiędzy zalaniem domami chłopów i dworami komunikacya na łódkach, korytach, deskach. Dowożą też w ten sposób chleb i żywność nadesłane z Bochni, dzięki pomocy dostarczonej przez gminę miejską, oraz z prywatnych składok.

Fundusze udzielone c. k. Staroście Bocheńskiemu przez krakowski komitet ohywatełski wyczerpały się już zupełnie.

Dalszy zasiłek jest tem niezbędniejszy, że klasa przybiera, jak dotąd, z każdym dniem większe rozmiary, a na pomoc pieniężną ze strony rządu doraźnie liczyć nie można.

Tymczasem zbieramy składki prywatne w Bochni: Rada miejska, Kasa oszczędności bocheńska przeznaczyły łącznie około 100 złr. na zakupno chleba, którego tutejsi piekarze z uznania godną ofiarnością dostarczają po cenach produkcyjnych.

Spodziewać się należy, — że Starostwo bocheńskie nie omissza zebrać i podać komitetowi ohywatełskiemu dokładnych wiadomości o rozmiarze klęski, dotychczas w szczegółach niesprawdzonej i wyjednać w razie potrzeby właściwą pomoc.

Brzesko 23 czerwca.

Gmina Borzencin po obydwoch brzegach Uszwy położona, strasznie powodzią dotknięta została. W domach i budynkach gospodarczych woda, lany zalane albo zamulone, siano i konie pokoszone popłynęły z wodą; co nieskoszone, to mulem przykryte. W dolnej części wsi, gdzie wały porzuwano, straszne spustoszenie. Trzy mosty łączące wieś zniszczone, jesteśmy bez komunikacyi, bo trawy nie wytrzymały jeszcze zbyt silnego prądu wody. Z trwogą patrzymy w najbliższą przyszłość, bo wały porzuwano, brzegi rzeki oberwane, a woda podrywa coraz więcej brzegi i domy. Bez komunikacyi między jedną a drugą połową przeszo młile ciągnące się wsi wkłada się dezorganizacya i bezradność; nawet żandarmerya nie może być czynną na takiej przestrzeni rozdzielonej rozszalałą rzeką. Starosta Łaskowski przysłał już wczoraj rano pana adjunkta Beldowskiego z żywnością, aby na razie głód zaspokoić i obmyślić środki zaradcze przed większą katastrofą, gdyby się wylew powtórzył miał, co bardzo możliwe. Pomoc i opieka dla Borzencina liczącego przeszło 5000 mieszkańców bardzo pożądana.

Brzesko 24 czerwca.

Cały powiat brzeski dotknięty powodzią. Wszystkie gminy nad Wisłą, Dunajcem, Raba, Uszycą i mniejszymi rzekami położone, zatopione zupełnie. Dopiero wczoraj woda zaczęła opadać znacznie. Nędra w przyszłości ogromna, a obecnie już głód w włościach. Pomoc i to szybka konieczna. Powiat biedny, a Wydział powiatowy bez znacniejszych zapomóg sam zaradzić nie zdoła.

Ujście solne 24 czerwca.

Wczoraj pękł wał w Świnarach, Wisła zatopiła całą wieś zupełnie i przelała niskie wały od strony Nierad. Wskutek tego gwałtownego napływu wód z Wisły, stan wody w Nieradach ciągle się wznosi. Wracam właśnie z tamąd. Chaty niżej położone opuszczone, ludzie z dobytkiem schronili się na wały i ponochdli ku Mikulszowicom — w innych domach mieszczą się na strychach, paższy zupełnie brak, gdyż wszystkie pola i łąki, jakie daleko okiegnęły, pod wodą, głęboka na długo tygodni czasu, aby wody opadły. Kłeska nie do opisania. Jeżeli spieszyć ratunek nie nadejdzie biednym ludziom, czeka ich śmierć głodowa, bo obecnie przednówek, a wszystkie plony tegoroczne do szczytu zniszczone.

Straszny był dzień wczorajszy dla Ujścia i sąsiednich wiosek: Popędziny i Barczowa. Wisła do wieczora ciągle wznosiła, wody zaczęły zalewać wały, który pod naciskiem wód uwał się chwila. Cała ludność Ujścia solnego i sąsiednich wiosek była na wałach i z niesłychanym wyteżeniem sił we dnie i w nocy pracowała i Bogu dzięki obroniła wały. Woda w Wiśle zaczyna zwolna opadać; dzisiaj do południa było wody na pół łokcia; niebezpieczeństwo jeszcze nie minęło, ale otucha wstąpiła w serca.

Wisła pod Warszawą, która doszła do 21 stóp po nad O, zagrażała wałom ubezpieczającym tak od strony Pragi, jak i ulicy bednarskiej, skutkiem jednak ustawicznej pracy dobrze zorganizowanej, wały nie zostały przerwane. Wielka ilość drzew niesionych wodą uderzywszy o łaźniki, budowlę tę zachwiała i tylko nawiązaniem lin utrzymano je od zatopienia. Środkiem Wisły przepływają różne przedmioty: most drewniany kilkunastu stóp długości, dachy, stajnia z owcami beczkami, które jeszcze dające oznaki życia i t. p. Znaki różnych wylewów na domach i drzewach okazują, że stan wody przewyższa wszystkie dawniejsze, oprócz znaku z 1813 r., którego o 2 stopy tylko nie dosięga. Pod Wilanowem, Mokotowem wszystko pod wodą. Most żelazny pod Deblinem jeszcze niedobudowany pod koleją iwanogrodzko-dąbrowską runął ze szczytem. Po Wiśle krąży parowiec celem niesienia ratunku ludności zagrożonej zatopieniem i zbierania przedmiotów wodą porwanych. W okolicach Sandomierza i Puław 25 wsi stoi pod wodą — straty w samych sianokosach obliczają na 120,000 rs. Zbiory do szczytu zniszczone. Pola, łąki, dobytek ruchomy zalanym. — Oprócz Wisły wezbrał niezmierznie Węprz i Narew.

Lwowski komitet obywatelski, zawiązany z inicjatywy Marszałka Zyblikiewicza w celu niesienia doraźnej pomocy ludności, dotkniętej powodzią, wydał następującą odezwę:

Ze wszystkich prawie okolic kraju, położonych nad rzekami, nadechodzą przerażające wiadomości o rozmiarach klęski powodzi, jaka znowu kraj nasz nawiedziła.

Wiadomości lakoniczne — bo komunikacje przerwane — przychodzą dotąd najczęściej tylko drogą telegraficzną, rozmiarów klęski nie zna się jeszcze, więcej się ich domyślać trzeba — nie można się jednak ludzi, klęska w niektórych okolicach jest bardzo doniosła i groźna.

Wobec nieszczęść i strat materialnych, dotychczas w ogólnych tylko zarysach znanych, podpisani zawiązali komitet, celem niesienia pomocy powodzi dotkniętym.

Do tych, którzy mieszkają po za obrębem klęski, znajdują się stosunkowo w lepszym położeniu, odwołujemy się z prośbą o pomoc. Ofiarność prywatna w połączeniu ze spodziewaną pomocą publiczną, zdoła choć w części ulżyć niedoli — prosimy więc wszystkich, niech w miarę możliwości pospieszą z datkami. Im pomoc prędza, tem skuteczniejsza.

Na zbieranie składek uzyskaliśmy zezwolenie władz rządowych, a przyjmowaniem datków zajmie się Wn Antoni Wrotnowski, dyrektor banku krajowego, jako skarbnik komitetu.

We Lwowie d. 23 czerwca 1884.

Marszałek Zyblikiewicz, przewod. komitetu.

Włodzimierz hr. Russocki, zastępca przewod.

Członkowie komitetu: Dawid Abrahamowicz, Stanisław hr. Badeni, Wacław Dąbrowski, Mauryce Hoffmann, X. Mikolaj Isak Isakowicz, arcybiskup ormiański, Karol Ksielka, Mauryce Lazarus, Zdzisław Marchewicz, Teofil Merunowicz, X. Seweryn Morawski, biskup wikaryj generały archidiecezyi lwowskiej, X. Julian Pelesz, dziekan kapituły metropolitalnej obrządku gr. kat., Juliusz Reiss, Adam ks. Sapieha, Edward Simon, Antoni Wrotnowski, Franciszek Zima.

Postępowanie Krak. komitetu ratunkowego: odbyte 24 czerwca o godzinie 7 wieczorem.

Wskutek nadeszłego od p. Namiestnika telegramu z doniesieniem, że kwota 3 500 złr. wyznaczona z daru Naj. Pana dla powiatów zachodnich, dotkniętych powodzią, już przez ówczesne Starostwa wprost rozdzieloną została, tudzież z wezwaniem, aby komitet tutejszy donosił, jakie zapomogi i dokąd rozosił, zawiadomiono już telegraficznie p. Namiestnika, jakie zapomogi rozdzielono. Zarazem na wniosek przewodniczącego postanawia komitet odnieść się za pośrednictwem p. Namiestnika do komitetu krajowego we Lwowie, czy upoważnia komitet tutejszy do dalszego działania i w jakim zakresie i czy gotów jest tutejszemu komitetowi nadać stosowne zasiłki, albowiem wobec tego, że obecne fundusze tutejsze są już na wyczerpaniu, komitet musiałby inaczej uważać działalność swą za ukończoną.

Wskutek telegramu hr. Artura Potockiego, aby wysłać dla powiatu Tarnobrzkiego do Deblicy pod adresem Starosty Jakubowicza 50 cetnarów soli, udano się telegraficznie do zarządy salin p. Postla w Wieliczce, aby na rachunek asygnowany przez p. ministra skarbu soli bezpłatnie, wysłał do Deblicy 25 cetnarów metr. soli.

Na prośbę p. Barucha, właściciela piekarni z Podgórz, komitet postanowił wypłacić temuż na rachunek jego należności za chleb zamówiony i wysłany 2 000 złr. zaliczki, co też zaraz uskuteczono.

Wskutek telegramu p. St. Jędrzejowicza, postanawia komitet wysłać na ręce burmistrza Gilla do Ulanowa (pow. Nisko) 200 złr. na zasiłki dla dotkniętych powodzią i zawiadomić listownie o tem p. Jędrzejowicza. Wskutek telegramu starosty Białskiego i p. Kluckiego w Kozach, aby wysłać p. hr. Antoniego Wodzieckiego w powiat bialski ze zapomogami, postanowiono napisać pocztą do p. Kluckiego w Kozach, że p. Wodzieckiego komitet wysłać nie może, gdyż nie wie, gdzie się obecnie znajduje, lecz prosi komitet o doniesienie, które gminy i jakie potrzebują zapomogi, a gotów jest takową na ręce p. Kluckiego w miarę możliwości posłać.

Wskutek doniesienia o nędzy gmin powiatu Włodawskiego i Wielickiego w okolicy Fałmicha położonych, uchwalono wydać na ręce p. Günthera z Fałmicha kwotę 300 złr. na zapomogi dla tych gmin z wezwaniem, aby się zajął rozdawnictwem po zbadaniu należytem potrzeb istotnych. Kwotę 300 złr. zaraz p. Güntherowi wypłacano.

Uchwalono, że każdy z członków komitetu zabiera po 5 list składek drukowanych, opatrzonych podpisem przewodniczącego i pieczęcią Starostwa, dla rozdania pomiędzy swoich znajomych, aby się zajmowali zbieraniem składek.

Prof. Zoll donosi, że wyprawił jedną partycję uczniów Uniwersytetu do Płaszowa z wiktualiami, drugą zaś partycję w okolicie Niepolomice z kwotą 40 złr. i wiktualiami. Donosi również prof. Zoll, że powrócił z Liszek czterech akademików i przedłożył sprawozdanie, według którego kazali kupić w Liszkach chleb i rozdawali między ludność okoliczną. Dnia 25 b. m. mają ci akademicy wyjechać jeszcze w okolicę Liszek z wiktualiami i pewnym zasobem pieniężnym, który im p. Zoll wręczył. Tenże prosi o dalszy zasiłek 200 złr., który mu też zaraz wypłacano. Również zwrócono p. Homolacowski kwotę 100 złr., którą tenże dał p. Bittnerowi na zasiłki dla ludności powiatu Dąbrowskiego. Dnia 24 b. m. wysłano do Mogiły 150 bochenków chleba i 3 wióry kaszy jęczmieńnej; do Czyżyn i Łęgu 60 bochenków chleba i pół korca kaszy jęczmieńnej. Tegóż dnia wysłano do Jarosławia z piekarni Barucha pociągami nocnym 1708 bochenków chleba; do Tarnowa zaś z tejże piekarni 1800 bochenków chleba i od marszałka Romańskiego 100 kilogramów słoniny.

Z posiedzenia komitetu ratunkowego, jakie się odbyło dziś o godzinie 11 podamy jutro sprawozdanie. Obecnie tylko wymieniamy, że komitet uchwałił telegraficznie prosić Wydział krajowy o wyasygnowanie 10 000 złr. na cele akcyi pomocniczej.

Dodajemy także, że Namiestnik zawiadomił komitet, że równocześnie udal się do wszystkich biskupów diecezyalnych z prośbą o polecenie duchowieństwu, aby ze swej strony w zbieraniu składek gorliwie pomagało.

6-ty wykaz darów na dotkniętych powodzią, złożonych w komitecie centralnym. Franciszek Bartynowski, sędzia 5 złr., X. Infułat Bober 20 złr., Honorata Gixelli 5 złr., Nieznajoma na ręce Dra Zolla 10 złr., Henryk Markiewicz, aptekarz 2 rs., X. Kantonik Krakowski 10 złr., Prof. gimn. Banakiewicz 1 złr., Ernest Benesch 3 złr., Helena, Stanisław i Gustaw Benesch 3 złr., Florentyna Getlich 5 złr., Prezes Dr Józef Majer 20 mark., Te-

kla Białkowska 2 złr., (Józef Patelski 5 złr., Ludwik Filipkiewicz 5 złr., Rząca 5 złr., Chmurski 1 złr., Jan Skaza 1 złr., złożone przez Nową Reformę) Bernard Kornblum, Długa 34 10 złr., Józef Grabowski 1 złr., Michał Karaś 1 złr., Wolf Müller 1 złr., Jerzy Vorzimer 50 ct., Ewa Piłtrowska 50 ct., Adolf Weber 50 ct., Ewa Kościńska 5 złr., Hr. Stanisław Badeni 100 złr., Prezydent Zborowski 25 złr., Radey: Czerwczan 10 złr., Dr. Prokon 2 złr., Ebner 1 złr., Wawel-Louis 5 złr., PP. Haleczko 1 złr., Majer 1 złr., Dr. Polityński 1 złr., Dubowski 1 złr., Lubaszek 1 złr., Dr. Bujak 1 złr., Bobczyński 2 złr., Chlebik 1 złr., Bogusz 1 złr., Dr. Zieleniewski 5 złr., Trzmiel 1 złr., Kulikowski 1 złr., Błonarowicz 50 ct., Dr. Eibenschütz 1 złr., Henoch 1 złr., Gorazek 1 złr., Dr. Malszowski 1 złr., Dr. Kozłowski 50 ct., Fabian 50 ct., Tomżyński 1 złr., Koheńczyk 1 złr., Przybyszowski 50 ct., Gutowski 50 ct., Szybański 1 złr., Schnitzel 50 ct., Jendl 1 złr., Piatowicz 10 złr., Czerwczak 20 ct., Skwiryczynski 50 ct., Dr. Afie 1 złr., Dr. Witski 1 złr., Warchałowski 1 złr., Dobrzański 1 złr., Zając 30 ct., Górski 30 ct., Czarnyński 50 ct., Krawczyński 50 ct., Drozdziński 50 ct., Matyas 1 złr., Fedorowicz 30 ct., Zachorowski 30 ct., Dolkowski 20 ct., Moczulowski 50 ct., Miller 50 ct., Rotschek 1 złr., Marecki 1 złr., Cieszyński 50 ct., Pawłowicz 1 złr., Balcar 1 złr., Korytowski 1 złr., Sare 2 złr., Hofflich 1 złr., Sikorski 80 ct. Z listy składek c. k. Sadu krajowego w Krakowie. Część z listy składek Towarzystwa wz. ubezpieczeń w Krakowie 268 złr. (szczegóły ogłoszone zostaną osobno). Prof. Dr. Mikulicz 30 złr., X. P. C. 2 złr. Z daru 8000 złr., Najjaśniejszego Pana przeznaczył Pan Namiestnik na część Krakowską 3500 złr. Razem 4091 złr. 25 ct., rs. 2 mark. 20, do tego z wykazu Nr. 1 do 5 11854 złr. 1 ct., rs. 1000, frk. 145 dukat 1, Imp. 1. Ogółem 15 945 26, rs. 1002, marek 20, frk. 145, dukat 1, pół-imperial 1.

Rekapitulacja wydatków do wieczora dnia 24-go czerwca 1884.

P. Bolesław Włodek dla okolicy Bochni i Wieliczki 250 złr., hr. Antoni Wodziecki dla okolicy Wadowie. Zatora, Makowa 500 złr.; rektor Dr Zoll dla okolicy Krakowa przez deleg. akademików 600 złr.; Prezydent Dr Weigel na żywność w okolicy Krakowa 100 złr., temuż dla Krakowa 500 złr., p. Czech dla Starosty Kulikowskiego 500 złr., hr. Jan Tarnowski dla Tarnobrzegu 1000 złr., p. Smidowicz dla okolicy Łańcuta 300 złr., Starostwo w Jasle 600 złr., Starostwo w Tarnowie 450 złr., Burmistrz w Deblicy 100 złr., Starostwo w Brzesku 100 złr., p. Geppert dla okolicy Kościelnik 300 złr., hr. Roztworowski z Rybny dla okolicy Czernichowa 200 złr., p. Konstanty Ramml dla okolicy Bochni 500 złr., Starostwo w Dąbrowie 1000 złr., p. Tadeusz Lange dla okolicy Ropczyce 600 złr., p. Antoni Günther dla okolicy Skawiny 300 złr., Gill, burmistrz w Ulanowie, 200 złr.; p. Bittner, deleg. komitetu, 100 złr.; p. Baruch w Krakowie; a conto dostarczonego chleba 2000 złr., na zakupno soli 55 złr.

Z daru Najjaśniejszego Pana przeznaczyło Namiestnictwo: dla powiatu Dąbrowa 1000 złr., Tarnobrzeg 1000 złr., Pilzno 100 złr., Jarosław 300 złr., Bochnia 600 złr., Ropczyce 300 złr., Brzesko 100 złr., Chrzanów 100 złr., kosztu telegramów, portory, podwójt itp. 70 złr. 10 cent. Razem 13,825 złr. 10 ct.

Komitet ratunkowy otrzymał następujące telegramy:

Dąbrowa 24 czerwca (g. 7. m. 18 po południu). Stan rzeczy pogorszył się dzisiaj znacznie. Wisła przybrała jeszcze; wody nagromadziły się tak, że już wałów ratować nie można. Już zalane Bolesław, tonie Brzozówka i Pawłów. Żywność wysłana na miejsca.

Dąbrowa 24 czerwca (g. 11 m. 40). Ludność trzydziestu gmin bez chleba; wody na Brniu i Kanale podnoszą się, położenie przerażające, pomoc doraźna niezbędna. Wydział powiatowy.

Tarnobrzeg 24 czerwca (g. 1 m. 35). Dla powiatu tarnobrzkiego proszę wysłać 50 cetnarów soli, do Dembiy pod adresem starosty Jakubowicza.

Deblca 25 czerwca (g. 10). 51 rodzin w Straszynie, Zerakowie, Woli Zerakowskiej, po drugiej stronie Wisłoki powodzią dotkniętych, bez chleba. Pierwsza pomoc udzielona przez komitet nie wystarczająca. Proszę o zasiłek pieniężny konieczny, i jeżeli można ubiory dla dzieci. Komitet tutejszy zbiera składki.

Imieniem komitetu: Zauderer, X. Nalepa.

Podęże 25 czerwca (g. 7. m. 30). Na razie żywności nie potrzeba. O szkodzić doniesiemy.

Radomyśl 25 czerwca (g. 7. m. 40). W okolicy Brnia, Wisłoki, Wisły, ogólna powódź. Wały Brnia przerwane. Wody Dunajki i Zabnicy wylały; wał na Wiśle utrzymany; wały do Królestwa

w Batajceach, Zabon, Masniku przerwane. Woda uhyła. Natchemiasz wysłał chleba i słoniny.

Tarnów 25 czerwca.

Objechałem prawy brzeg Wisłoki, brzegi Wisły do Szczucina, jestem w Tarnowie, czekam poleceń telegraficznie. Pomoc w żywności dla Słupca, Górek, Wampierzowa, Kawęczyna nagła, ustanowiłem korespondentów. Kisielczyna dla Słupca, Ridel dla Górki, Trzeciński dla Mieleckiej Woli odbiorą żywność. Tyfus u ludzi już się pojawił. Bydło zdycha, stan zatrważający. Woda nie ustępuje; nieda odpływać; obszła w dole wały Brnia, w górze oparła się pod Ostrówkiem i Glinami. Pomoc nagłą.

Nadto otrzymała Redakcja następujące telegramy dotyczące wylewów:

Szczawica 25 czerwca. Komunikacja ze Starym Sączem przywrócona. Pogoda się ustaliła. W zakładzie woda żadnej szkody nie wyrządziła.

Lwów 25 czerwca. Pogoda ustaliła się. Kolej północna ofiarowała 5 000 złr. dla ofiar powodzi.

Lwów 25 czerwca. Jenerałna Dyrekcja północnej kolei Cesarza Ferdynanda przesłała już na ręce Namiestnika dla dotkniętych powodzią kwotę 5 000 złr.

Lwów 25 czerwca. Gazeta Lwowska donosi, że na rzecz powodzi dotkniętych nadesłał na ręce Namiestnika Arcyksiążę Karol Ludwik 1 000 złr., ministerstwo spraw wewnętrznych 3 000 złr., Jenerałna Dyrekcja kolei Ferdynanda 5 000 złr.

Telegramy własne „Czasu.“

Petersburg 25 czerwca. Pet. Wied. wobec twierdzenia Opinione, że dzienniki rosyjskie są przyczyną nienawiści Austrii względem Włoch, zapewnia Opinione, że najmocniej, że równie jak kierujące sfery rosyjskie nie stoi po stronie irredentystów i dodaje, że Opinione powinna poznać powodów ożebienia się sympatyj mocarstw względem Włoch w objawach socjalnego i państwowego rozkładu Włoch.

Woschod donosi, że działalność komisji żydowskiej nie zakończy się tak prędko, i że stanowiąca decyzya nie została jeszcze powzięta.

Telegramy biura koresp.

Wiedeń 25 czerwca. Wiener Ztg ogłasza ustawy o zmianie galicyjskich okręgów wyborczych i o korzystnym ulokowaniu papierów galicyjskiej pożyczki krajowej.

Wiedeń 25 czerwca. Na jenerałnem zgromadzeniu Towarzystwa kolei północnej złożył przedewszystkiem wiceprezydent Herz sprawozdanie o nieprzyjęciu znanej ugody, wskutek tego ugoda ta traci z dniem 1 lipca moc obowiązującą. W sprawozdaniu objasnia mowa, przy nieograniczonej prawie własności Towarzystwa, rozwodzi się nad ustawami, poczynionymi w ugodzie, wykazuje, że taryfa kolei północnej jest niską, i przyręka iż wszystkie uzasadnione żądania co do taryfy będą w przyszłości uwzględnione. Dalszych obrad nie było. W dyskusji nad sprawozdaniem zaznaczył Stoeger, że woli upaństwowienie niż niekorzystny układ, ale upaństwowienie możebnem jest tylko w drodze ugody. Jeneralne zgromadzenie przyjęło do sprawozdania, tudzież dywidendę w wysokości 120% złr. Do dyrekcji wybrano Hornbosta i Schoellera.

Zagrzeb 25 czerwca. Sejm przyjął w imieniu głosowaniem 57 przeciw 23 głosom budżet, poczem rozpoczęła się dyskusja szczegółowa. Fundusz dyspozycyjny, za którym przemawiał szef sekcji Stankowicz, został przyjęty.

Zagrzeb 25 czerwca. Z Sejmu. Wiceprezes Szram oświadcza, że złoży urząd wiceprezesa, ponieważ nie może przewodniczyć obradom parlamentu, w którym ludzie tacy, jak Starcewicz wywołują sceny skandaliczne. Starcewicz chciał mu przerwać, ale nie udzielono mu głosu, poczem Szram oświadczył, że odstaje przy tem, co powiedział, i że gotów jest nawet osobiście rozprawić się z Starcewiczem w tej mierze. Starcewicz oświadczył, że nie ma nic przeciw Szramowi, tylko przeciw większości. Następnie rozpoczęto w dalszym ciągu dyskusję budżetową.

Paryż 25 czerwca. Izba zakończyła dyskusję jenerałną nad kwestyą rewizji konstytucyi i odrzuciła po przemówieniu Ferrero 312 przeciw 220 głosom poprawkę Barodeta w sprawie nieograniczonej rewizji konstytucyi.

Na żądanie ministra handlu odcroczono interpelację w sprawie cholery do czwartku, gdyż we czwartek nadejdą na sprawozdanie wysłanego do Tulonu doktora Brouardela.

Senat wybrał Belletana i admirała Peyrona senatorami dożywotnimi.

W piątek wniesiona będzie interpelacja w sprawie egipskiej.

Paryż 25 czerwca. Urzędownie donoszą z Tulonu: Wczoraj zaszł jeden wypadek śmierci na cholere między ludnością cywilną; w szpitalu nikt nie umarł. Z nowych wypadków choroby okazuje się, że cholera jest lekka.

Temps stwierdza, że przedwczoraj umarło tylko pięć osób w Tulonie na cholere, ale donosi znow o 14 nowych wypadkach śmierci na cholere. Podług wszelkich informacji istnieje nadzieja zlokalizowania epidemii. Sprawozdanie doktora Faruwa stwierdza, że wypadki na cholere są tylko sporadyczne i że cholera wybuchła wskutek niepomyślnych stosunków higienicznych w Tulonie. W Marsylii i innych miejscach poczyniono stosowne zarządzenia. Osoby przybywające z okolicy Tulonu do Paryża ulegają kontroli sanitarnej. W Marsylii nie zaszło dotąd nie takiego, co by wzbudzało niepokój.

Tulon 25 czerwca. Delegowany przez ministerstwo handlu doktor Brouardel przybył tu i stwierdził sporadyczny charakter cholery. Wczoraj zachorowało w szpitalach wojskowych osiem osób, a w szpitalu cywilnym dwie osoby na cholere, ale żaden z chorych nie umarł. Ludność tutejsza uspokoiła się widocznie.

Rzym 25 czerwca. (Z Izby). Bacelli żąda użycia środków zapobiegawczych przeciw zawleczeniu cholery. Depretis odpowiada, że chce pozostać wierny tradycyom włoskim co do użycia środków ostrożności i że wysłał już rano dnia 23go b. m. odrębne rozkazy.

Genala przedkłada projekt do ustawy o przedłożeniu upływającego z dniem 30 czerwca prowizoryum budżetowego co do kolei w górnych Włoszech i na terytorium rzymskiem na sześć miesięcy. Zmowa zniwizny rościąca na prowincję Padwa i Mantua. Liczba żądających podwyższenia pacy dochodzi do 10,000. Dotąd aresztowano 27 osób.

Rzym 25 czerwca. Z Izby. Dyskusja jenerałna nad budżetem ministerstwa spraw wewnętrznych zamknięta została zaproponowaniem dwóch identycznych porządków dziennych Mordiniego i Minghettiego, wyrażających uznanie wewnętrznej polityce rządu. Zanardelli i towarzysze oświadczyli, że wstrzymają się od głosowania i opuszczają salę. Członkowie pentarchii i skrajnej lewicy byli nieobecni. Depretis oświadcza, że przyjęty został porządek dzienny Mordiniego. Po imiennem głosowaniu okazało się, że Izba nie była zdolną do powzięcia ważnej uchwały, wskutek czego głosowanie zostało unieważnione i dziś ma być powtórzone.

Londyn 25 czerwca. Z Izby niższej. Hartington oświadcza, że podług ostatnich wiadomości doniesienie o wymordowaniu załogi w Berberze nie stwierdza się. Chartum jest w rękach rządu; komunikacja z Chartum jest utrzymana.

Edglastone oświadcza, że jeszcze nie wszystkie mocarstwa nadesłały odpowiedź. Konferencya jednak nie będzie z tego powodu odcroczona, ponieważ nie odnosi się ona do układu z Francją w całej jego rozciągłości, ale tylko do finansów egipskich, które wymagają natychmiastowych obrad.

Londyn 25 czerwca. Utrzymują, że zgromadzenie przywódców stronnictwa konserwatywnego nie powzięło żadnej decyzyi w sprawie proponowania wotum nagany. Prawdopodobnie odbędzie się jeszcze inne zgromadzenie.

Izba wyższa przyjęła 101 przeciw 45 głosom bil o zabezpieczeniu dziewcząt przed nakłanianiem do niemoralnego życia.

Konstantynopol 25 czerwca. Irade sankcyonuje konwencyę w sprawie połączenia turecko-serbskich kolei.

Kursa. — Wiedeń 25go czerwca 2 godzina 30 m. popoł. — Renta papier. 80.05 — 5% Renta papier. nieopod. 95.50. — Renta srebr. 80.90. — Renta złota 102.15. — 6% Renta złota węgierska 122.50. — 4% Renta złota węgierska 91.30. — Losy z r. 1860 131.25. — Akcyje Banku Austr. Weg. 859. — Akcyje kredyt. 300.40. — Londyn 121.85. — Napoleony 9.69 1/2. — Lombardy 144.50. Losy roku 1864 168. — Akcyje Kolei Karola Ludwika 262.75. — Akcyje kolei Lwowski-Czerniowieck. 188. — Akcyje kolei węg.-półn.-wsch. 161.25. — Obligacje indenn. galicyjsk. 101.40. — Losy prem. węgiersk. 114.60. — Akcyje Kolei Koszycko-Bogum. 146.75. — Akcyje kolei półn.-zach. austr. 175.25. — 6% Listy zast. hipot. 101.70. — 6% Listy zastaw. galic. Zakładn. kredyt. Ziemsk. l. A. 99. — Akcyje kolei Siedmiogr. 176.25. — Marki 59.60. — Ruble 121.75. — Dukaty 5.76

ODPOWIEDZIALNY REDAKTOR I WYDAWCA

Antoni Kłobukowski.

Kurs pieniędzy i papierów publ.

Wiedeń 24 czerw.	placę	żądają
Oblig. długu państwa.		
4 1/2% Renta papierowa	80 20	80 35
4 1/2% " srebrna	81 20	81 35
4 1/2% " złota	102 10	102 25
4 1/2% Losy z roku 1854 po 250 złr.	125	125 75
4 1/2% " " 1860 " 500 "	135 25	135 75
4 1/2% " " 1860 " 100 "	144 50	145 25
4 1/2% " " 1864 " 100 "	168 25	169
4 1/2% " " 1864 " 50 "	168	169
Losy Como-Rentem	39	41
Oblig. indennizacyjna.		
Czeskie " 10% podat.	106 50	—
Bukowina " " "	100 50	101 50
Galicyjskie " " "	101 30	101 50
Morawskie " " "	105 10	105 50
Nizszo-austriackie " " "	105	106 25
Wyższo-austriackie " " "	104 50	106
Szląskie " " "	110	—
Siedmiogrodzkie " " "	101 75	102 50
Węgierskie " " "	101 75	102 50
Węgier z klauz. 1867	101 50	102 50
5% Oblig. poź. kolei węgierskiej	144	144 50
6% Renta węgierska złota	122 55	123 70
4 1/2% " " (za Ostbahn)	102	102 50
Akcyje bankowe.		
Anglo-austriackiego Banku	107 75	108 25
Boden-Credit węgierskie	140	—
" " austriackie	80	—
Credit-Anstalt dla Han. i Prz.	301	301 25
" " węgierskie	301 50	302
Depositen-Bank	204 50	205 50
Escompt-Gesell. niz. austr.	823	829
Gal. Bank dla Han. i Prz.	—	—
Unionbank	105	105 25
Verkehrsbank ogólny	148	148 50
Wied. Bankverein	105	105 25
Akcyje kolei.		
Albrechta " 200 złr. bezp.	—	—
Alfeld-Fiume " 200 " 5%	176 75	177 25

24daj	Wiedeń 24 czerw.	plac
	<i>Oblig. długu państwa.</i>	
	$4\frac{1}{2}\%$ Renta papierowa	80
123 —	$4\frac{1}{2}\%$ „ srebrna	81
1 70	$4\frac{1}{2}\%$ „ złota	102
59 75	$4\frac{1}{2}\%$ Losy z roku 1854 po 250 zlr.	125
5 80	$4\frac{1}{2}\%$ „ „ 1860 „ 500 „	135
9 74	$4\frac{1}{2}\%$ „ „ 1860 „ 100 „	144
10 05	„ „ 1864 „ 100 „	168
00 —	„ „ 1864 „ 50 „	168
— —	Losy Como-Renten	39
	<i>Oblig. indemnizacyjne.</i>	
102 50	Czeskie . . . . . 10%, podat.	106
91 50	Bukowiniskie	106
87 75	Galicyjskie	101
102 —	Morawskie	105
94 —	Niższo-austriackie	105
87 75	Wyszo-austriackie	110
100 75	Szląskie	104
102 50	Syryjskie	101
— —	Siedmiogrodzkie 7½	104
— —	Węgierskie	101
101 25	Węgier. z klauz. 1867	101
99 25	5% Oblig. poz. kolei węgierskiej	144
— —	6% Renta węgierska złota	122
99 25	$4\frac{1}{2}\%$ „ „ „ (za Ostbahn)	102
	<i>Akcyje bankowe.</i>	
99 —	Anglo-austriackiego Banku . . . 120 zlr.	107 7
— —	Boden-Credit węgierskiej . . . 140 „	235
101 —	„ „ „ „ „ „ „ 80 „	301
98 75½	Credit-Anstalt dla Han. i Prz. 160 „	301 5
87 50½	„ „ „ „ „ „ „ 200 „	204 7
— —	Depositen-Bank . . . . . 200 „	823
— —	Escompt-Gesell. niż. austr. . . . 200 „	—
285 —	Autro-węg. dla Han. i Prz. . . . 600 „	857
189 —	Unionbank . . . . . 100 „	105
304 —	Verkehrsbank ogólny . . . . . 140 „	148
— —	Wied. Bankverein . . . . . 100 „	105
	<i>Akcyje kolei.</i>	
18 50	Alhrecht . . . . . 200 zlr. bez%	—
24 25	Alföld-Fiume . . . . . 200 „ 5%	176

Najlepsze i najtańsze losy

 Rocznie 6 ciągnień!

Każdego drugiego miesiąca ciągnięcie z głównymi wygr. zlr. 100,000, 50,000, 5,000, 1,000 itd.

Najbliższe ciągnięcie już 1 lipca 1884. Główn. wygrana zlr. 50,000.

Puszonego przemienię z powodu ostatniego ciągnięcia połączono kwity udziałowe na austr. wegier. losy Czerw. kryzja znalazły taki popyt, że w ostatnich dniach przed ciągnięciem nastąpiło zamówienia niemożdy być wykonywane. Ten znaczny skutek powołał mnie z uwagi na ciągnię-
cie 1 lipca losów austr. Czerw. Kryzja do powtórnego puszenia tak ulubionych połączonych
tylko przemieniam wydawanych kwitów udziałowych, gdyż są one przy bardzo korzystnych
warunkach i bardzo przystępnych wypatach największą nadzieję wygrania.

Grupa A)	2 losy węgierskiego	Czerwonego kryzja	na 25 spłat miesięcznych
	2 losy austriackiego	" "	po 2 zlr.
Grupa B)	3 losy węgierskiego	" "	na 25 spłat miesięcznych
	3 losy austriackiego	" "	po 3 zlr.
Grupa C)	4 losy węgierskiego	" "	na 25 spłat miesięcznych
	4 losy austriackiego	" "	po 4 zlr.

Tak austr. jak wegier. losy Czerw. kryzja doznają wskutek korzystnego rozkładu ty-
tych kursu, która się jeszcze nieskończy, a austr. losy Czerw. kryzja designa zapewne wkrótce
kursu losów Rudolfa 20 zlr., tak, że w czasie trwania wpłat przez stopniową podwyżkę kursu
tychże losów, ich wartość kursu wyższą się okaże od wpłaconej kwoty, a tym sposobem prawo
za 12 ciągnięć jest bezboleśnie wykonywane. Połączone wzięcie nabywcy za zamówienie, które o ile mały za-
pas losów starczy, najpomyślniej się komu. Przy złożeniu pierwszej spłaty otrzyma kupujący
kwit udziałowy zaopatrzony w seryjny numer losu, urzędowo stopnowany, i zapowiadający sobie tym
sposobem natychmiast prawo gny na wszelkie wygrane główne i poboczne. Zamówienia najko-
zystniejszej przekazem pocztowym, na żądanie także za zaliczką pierwszej spłaty, przyczem wystar-
czy podanie grupy. Prospekt i wykazy ciągnięć darmo i oplatnie.

WIEDENSKI KANTOR WYMIANY I LOMBARDOWY
A. GUTTFELD, poprzednio Leutholz & Comp.
(istniejący od 1870) w Wiedniu, I, Wipplingerstr. 22.

 Losy przesłane do wydania w kwitach udziałowych mogą każdej chwili przeiznać